

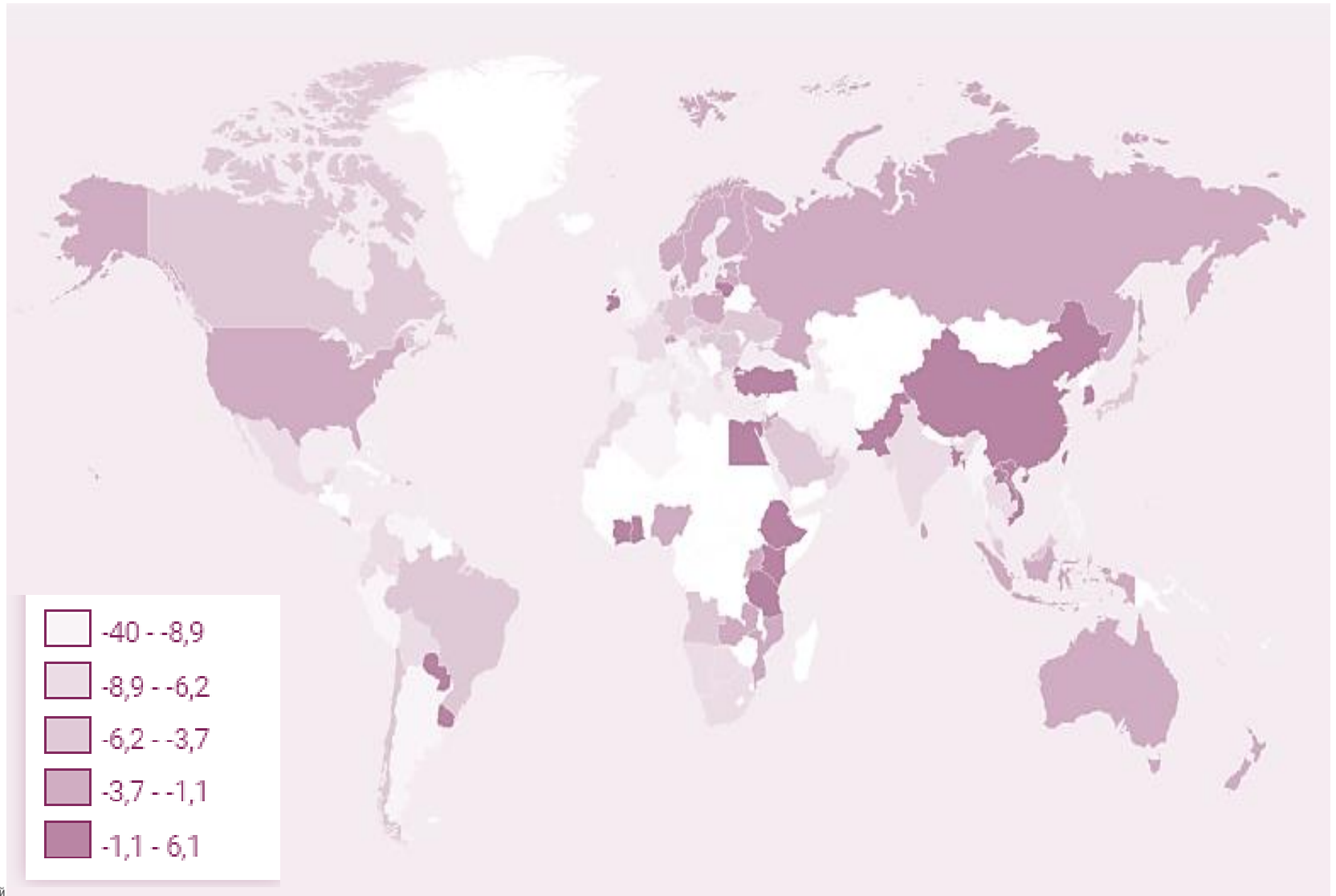
Глобальна економіка – "commune bonum"

Інна Співак

Д. е. н., начальник відділу
аналізу міжнародної економіки
Департамент монетарної політики та економічного аналізу

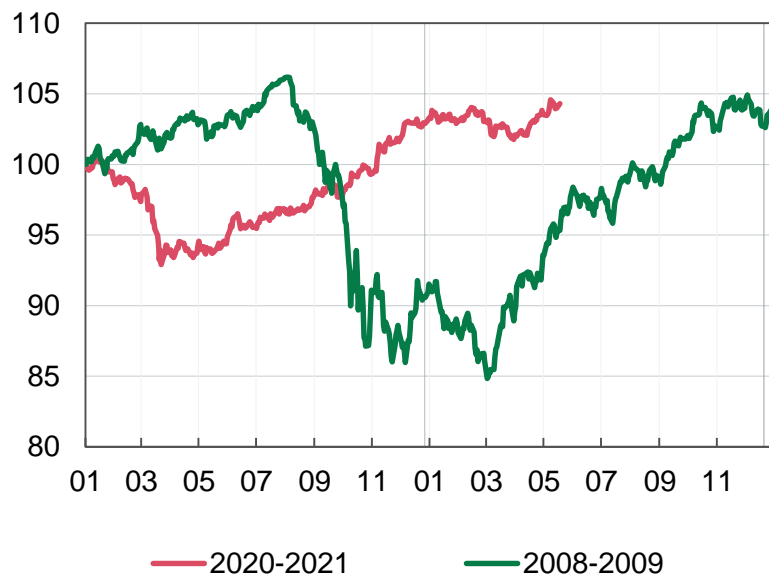
Київ, 28 травня 2021 року

Реальний ВВП за 2020 рік, %

Стрімке зниження економіки відобразилося й на послабленні національних валют

MSCI Currency EM у різні кризові періоди

Джерело: Investing, розрахунки НБУ.

- Хоча загалом порівняно з попередньою кризою рівень девальвації валют країн EM був суттєво меншим
- Найглибше падіння курсу серед країн – ОТП України зафіксовано у Туреччині

Динаміка обмінних курсів валют окремих країн до долара США, 01.01.2020 = 100

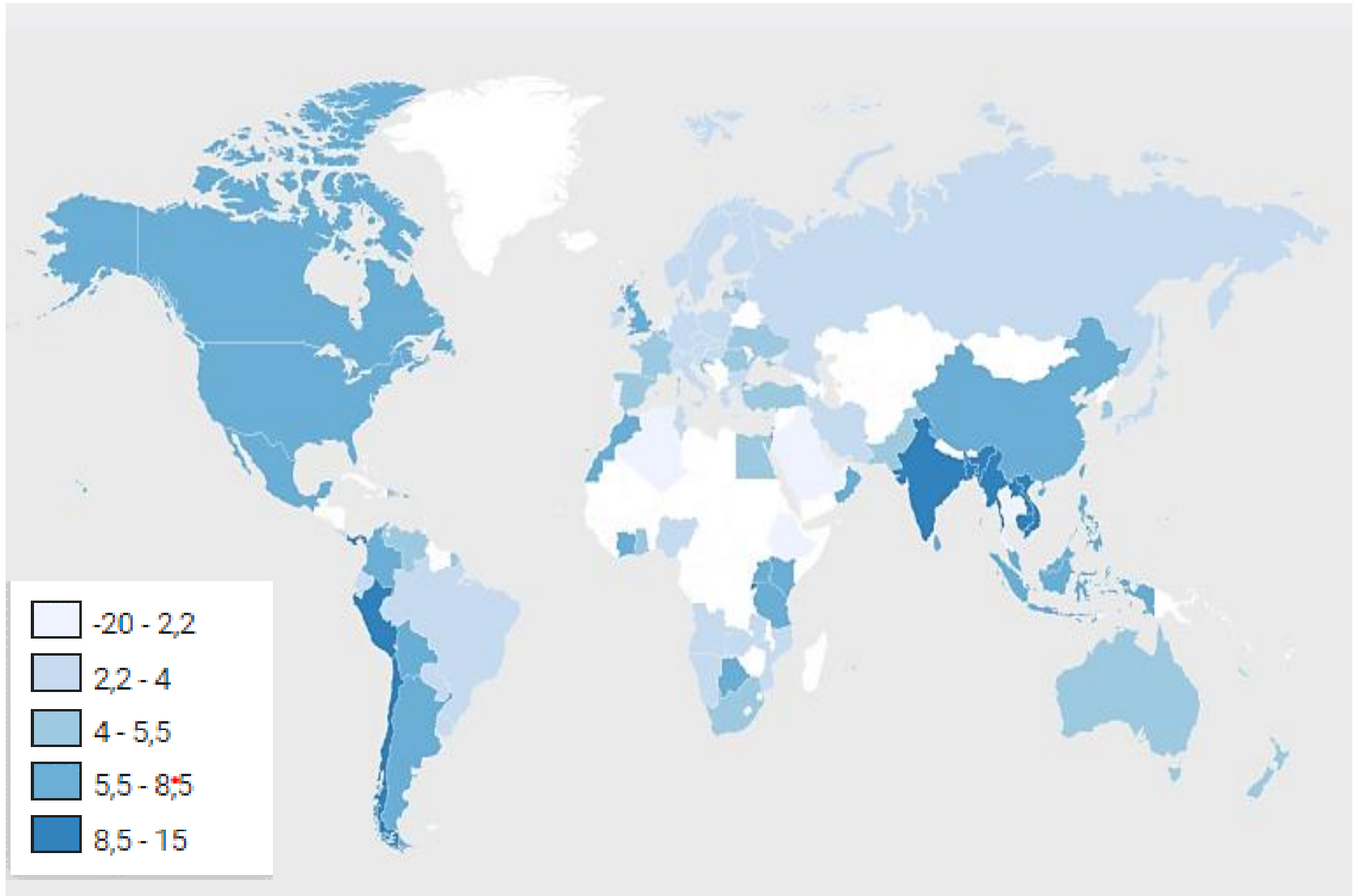

Оптимізм скрізь

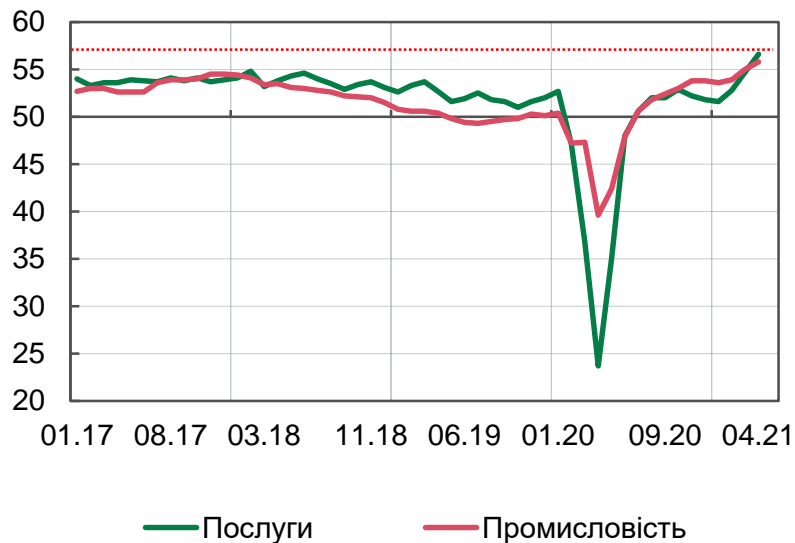

Реальний ВВП за 2021 рік, % (прогноз Capital Economics, травень 2021)

Темпи зростання світового виробництва завдяки оптимізму і масштабним стимулам найвищі за останні десять років

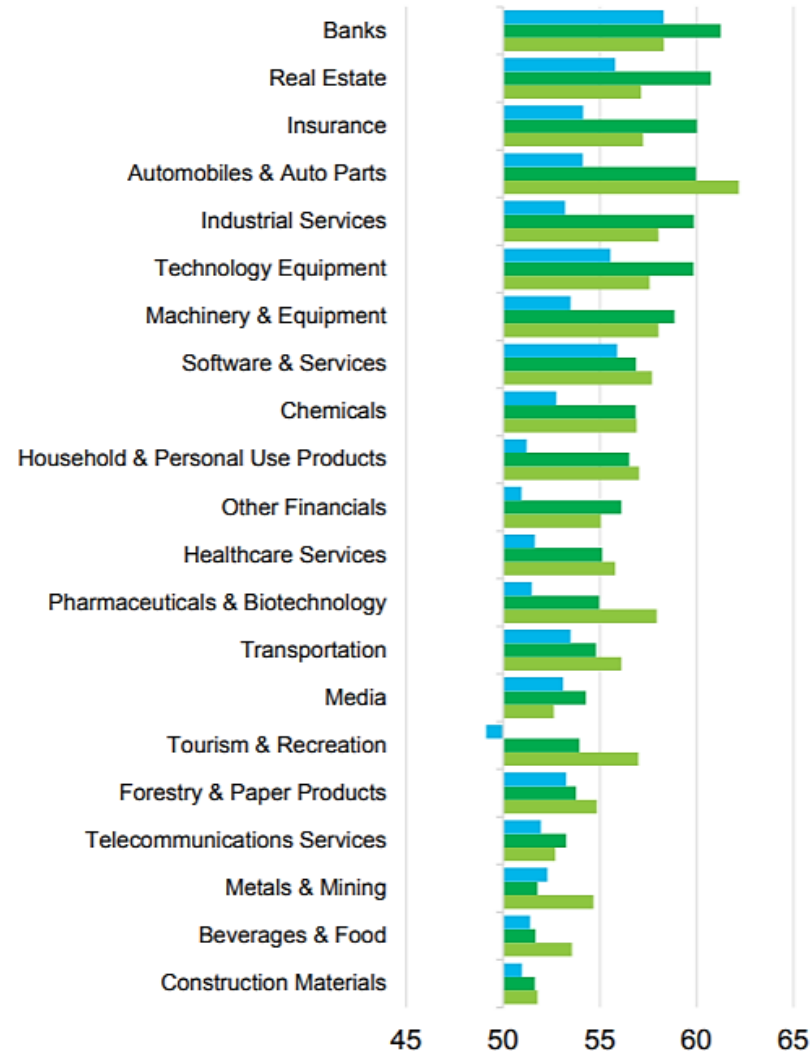
Глобальний PMI

Джерело: IHS Markit.

- PMI послуг – найвищий з липня 2007 року
- Нові експортні замовлення у сфері послуг зросли вперше за останні майже 2 роки

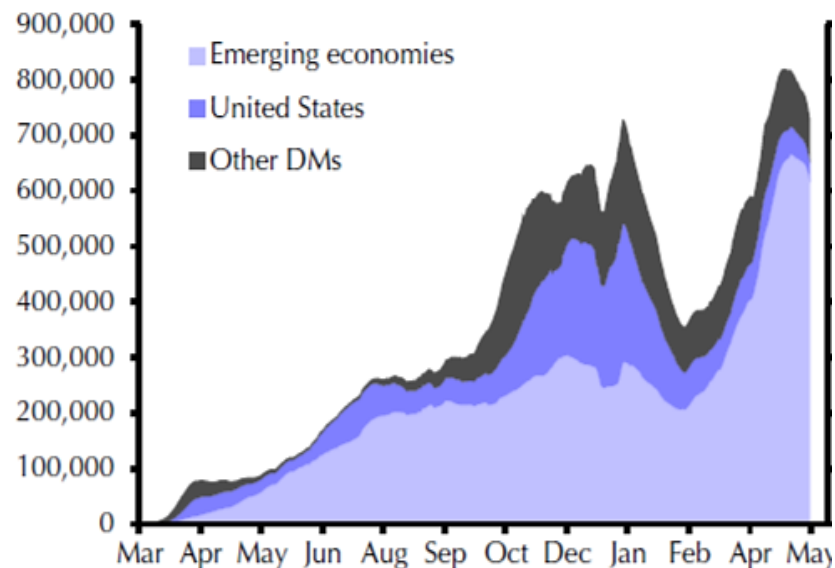
Output Index ■ / New Orders Index ■ / Employment Index ■, Apr '21
sa, >50 = growth since previous month

Джерело: IHS Markit.

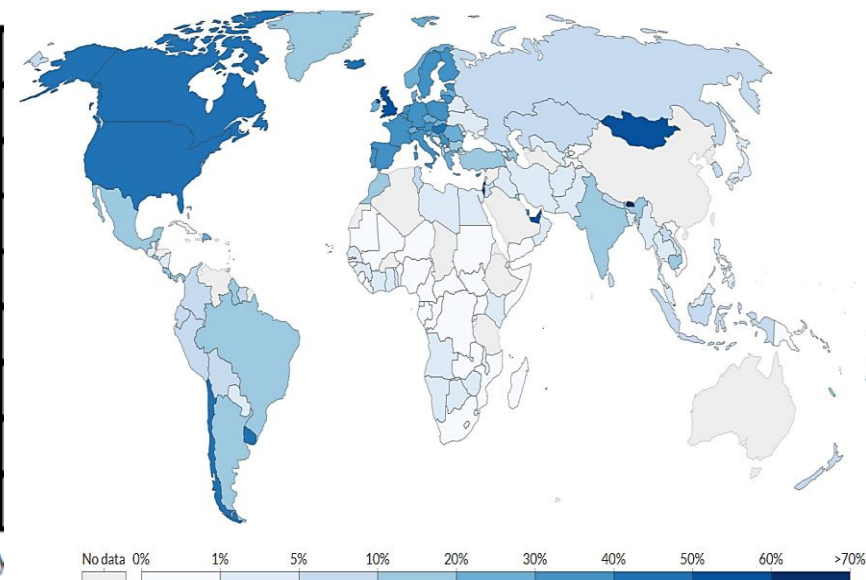
Оптимізм базується на прискоренні темпів вакцинації, зокрема в розвинених країнах

Темпи поширення COVID-19 у світі (7-денна плинна)

Джерело: OurWorldInData, СЕ (тисяч осіб).

Темпи вакцинації у світі* (% від населення)

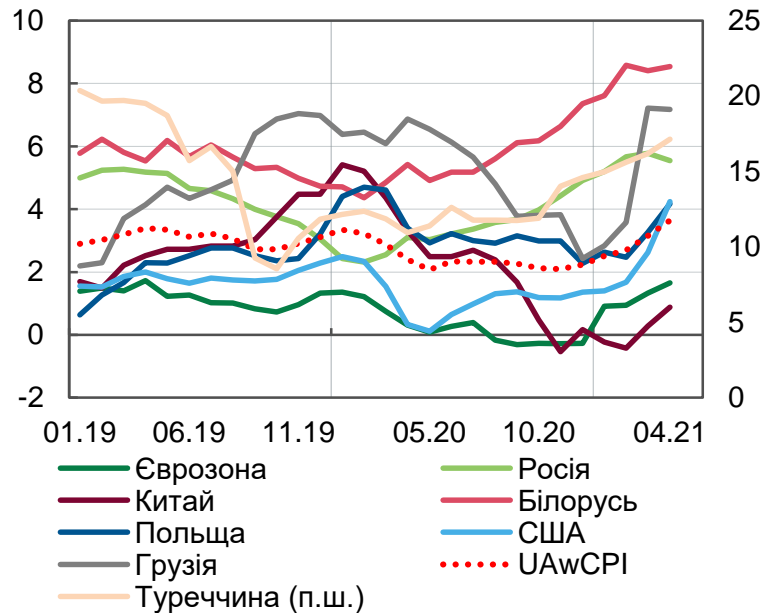
* – перша доза

Джерело: OurWorldInData.

- Додатковим фактором є суттєве послаблення карантинних заходів окремими країнами в умовах широкої вакцинації, зокрема Іспанією, Данією, Великобританією, Чехією та ін.

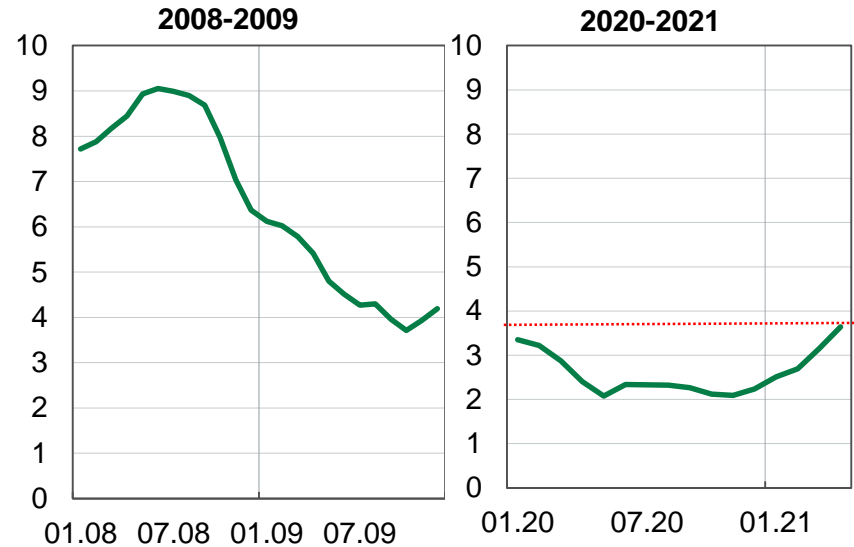
Швидке відновлення світової економіки призвело до прискореного зростання споживчих цін

ІСЦ країн – ОТП України та UAwCPI, % р/р

Джерело: національні статистичні агенції, розрахунки НБУ.

Динаміка UAwCPI у різні кризові періоди, % р/р

Джерело: національні статистичні агенції, розрахунки НБУ

Зокрема, у річне зростання інфляції у квітні:

- в Єврозоні на 1.6% р/р, внесок енергії становив 0.96 п.п.
- у США на 4.2% р/р, внесок енергії становив 1.8 п.п.

Світові ціни – хто швидше

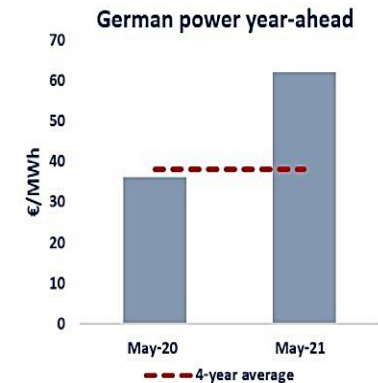
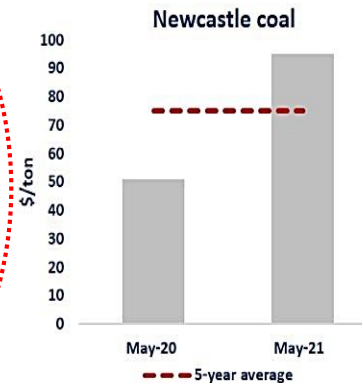
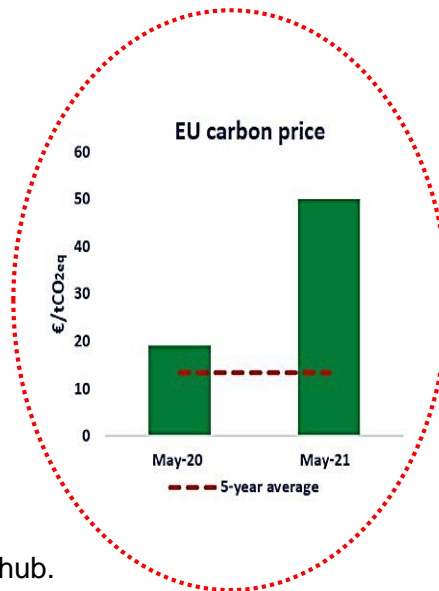
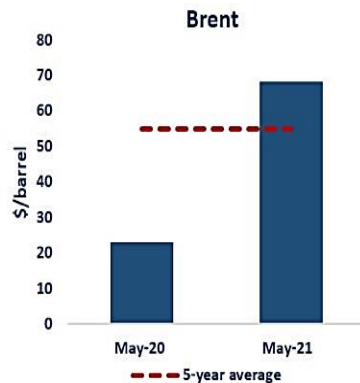
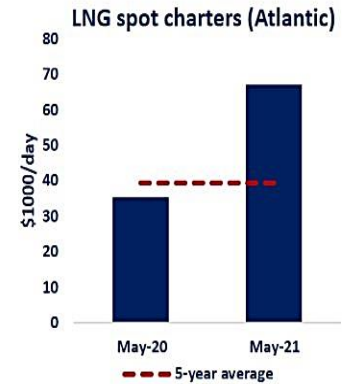
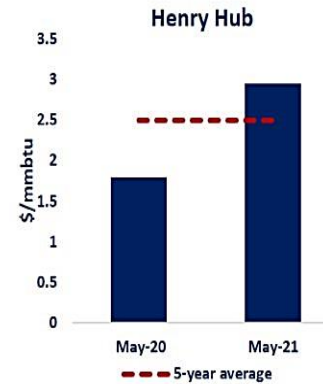
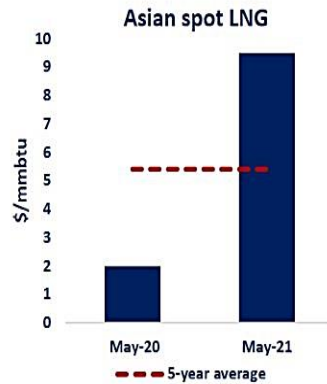
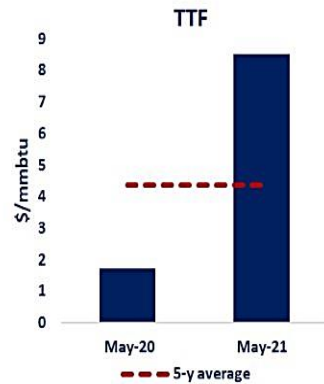
Найбільший внесок у зростання споживчих цін здійснили ціни на енергоресурси

Who let the bulls out?

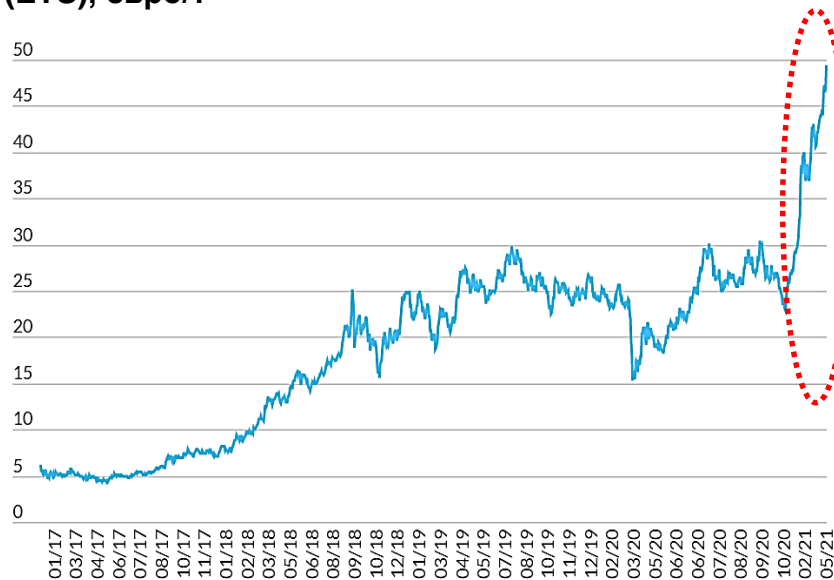

Commodity prices booming over 5-y averages across key energy markets

Регулювання викидів у світі для досягнення “вуглецевої нейтральності” – вагомий фактор зростання цін

Ціни на квоти на викиди у торговій системі ЄС (ETS), євро/т

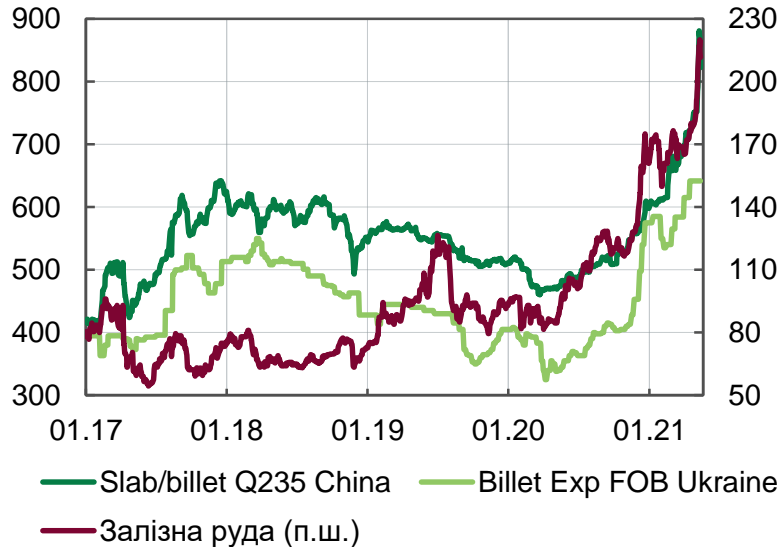

Джерело: Bloomberg.

- Паризьку кліматичну угоду ухвалено 12 грудня 2015 року. Документ підписали 196 країн. Зобов'язання - скорочувати викиди парникових газів
- Окремими країнами введено систему контролю за викидами за допомогою торгівлі квотами
- У ЄС станом на травень ETS охоплює галузі, на які припадає 45% усіх викидів блоку. Близько 80% квот розподіляються безкоштовно, а іншу частину виробники зобов'язані придбати через ETS
- Запустили свої системи торгівлі квотами на викиди: Китай, Південна Корея
- Очікується запуск систем: Індонезія, В'єтнам, Тайланд, Філіппіни, Японія
- США повернулися до Паризької угоди лише в лютому 2021 року

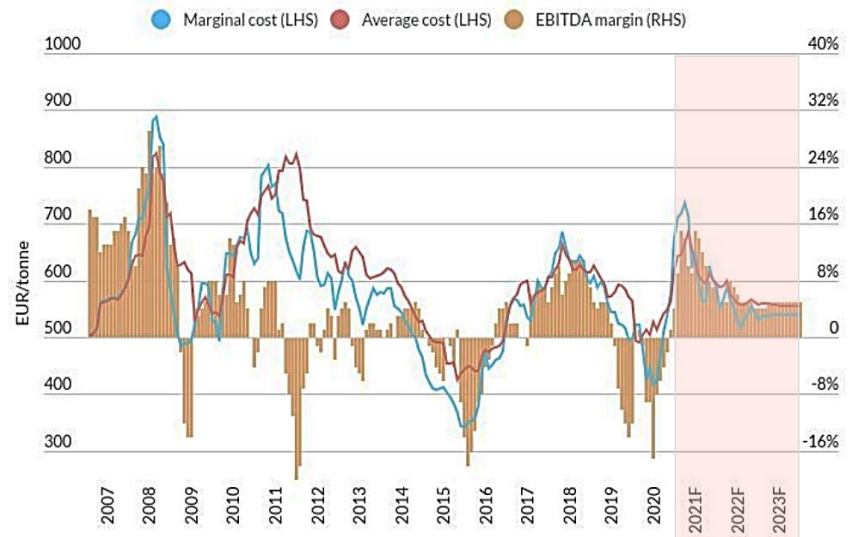
Квоти на викиди, поміж іншого, мали значний вплив на ціни на сталь, зокрема на китайському та європейському ринках

Світові ціни на сталь та залізну руду (62%), дол./т

Джерело: Refinitiv, станом на 17.05.2021

Витрати та маржа європейських виробників сталі

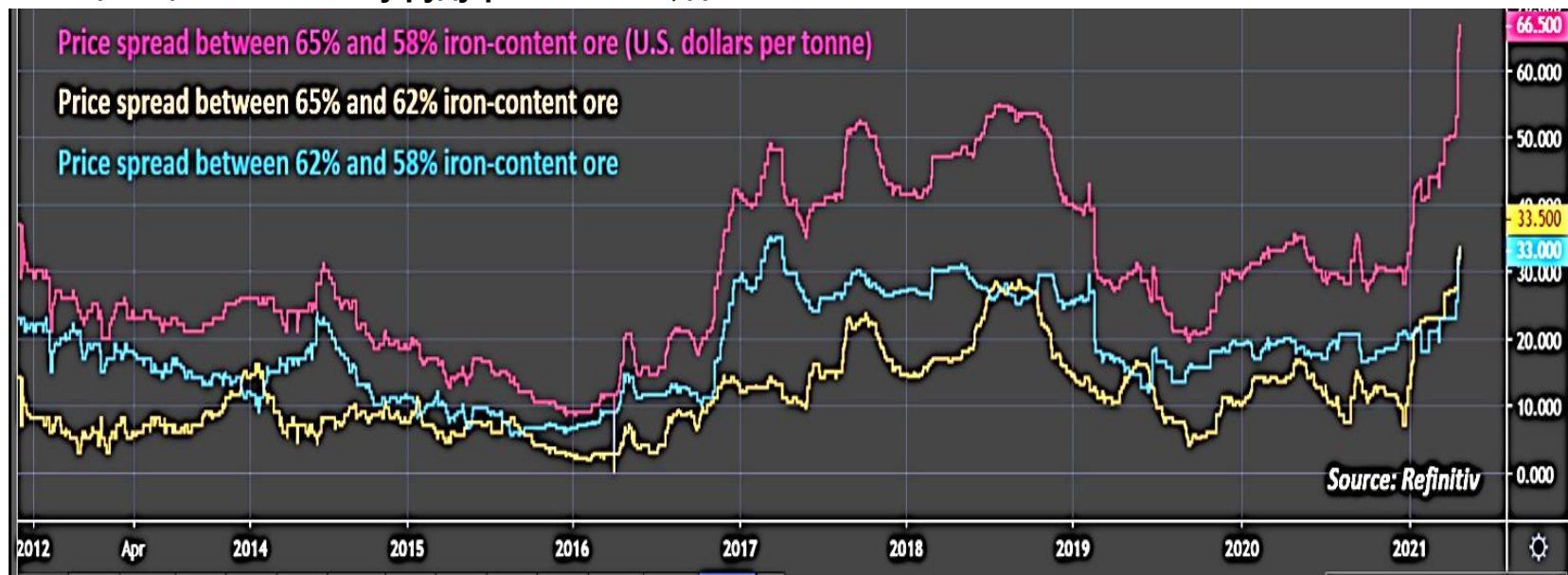

Джерело: Fitch Ratings, CRU.

- У ЄС виробництво сталі з використанням доменних і кисневих печей становить близько 60% усіх потужностей. Середні витрати на викиди оцінюються близько 95 євро/т г/к рулонів
- На металургію в Китаї припадає до 15% усіх викидів вуглецю в країні
- Стрімке зростання попиту на сталь у Китаї (масштабні проекти до 100-річчя КП Китаю), США (нафтовидобування), ЄС, Бразилії завдяки програмам державної фінансової підтримки призвели до дефіциту сталі у світі (наприклад, у Німеччині запаси сталі були на 33-річному мінімумі)

В умовах посилення контролю за викидами зріс попит на високоякісну залізну руду

Різниця в цінах на залізну руду різної якості, дол./т

- Станом на середину травня різниця в ціні між еталонною рудою 65% та низькосортною 58% досягнула рекордних 90.5 дол

Вагомими факторами зростання цін на руду також були:

- стрімке зростання вартості
- активне нарощування виробництва сталі у світі
- закриття владою Бразилії одного з найбільших залізорудних комбінатів Vale (потужність $\approx$ 13% від заг. видобутку компанією) і скорочення видобутку ще однією бразильською компанією Usiminas (на 12% кв/кв у I кв.)

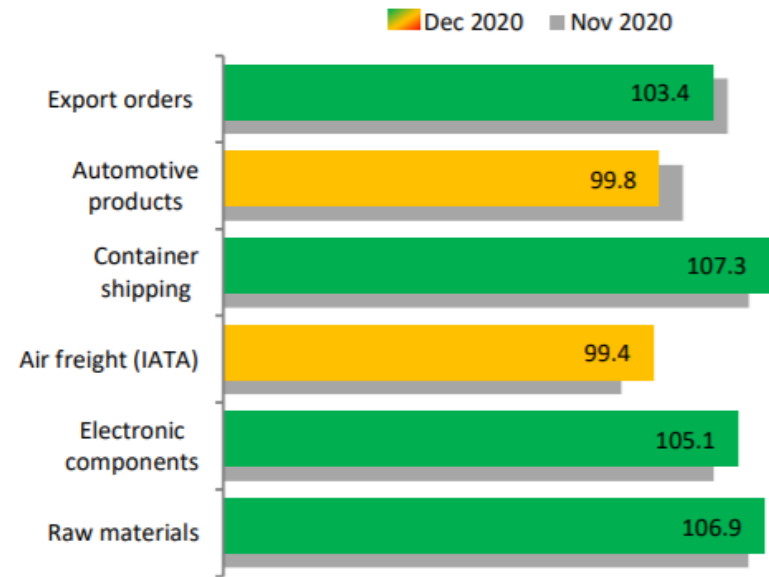
Логістичні проблеми залишилися попри активізацію світової торгівлі завдяки послабленню обмежень і відновленню економік

Індекс вартості фрахту Baltic Dry, що відслідковує ціни на морські перевезення

Джерело: Bloomberg.

Компоненти індексу торгівлі товарами, 100 - тренд

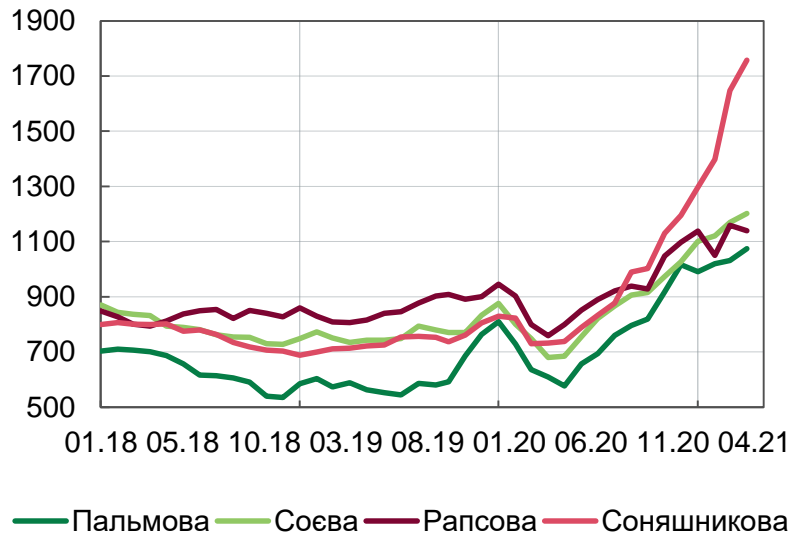

Джерело: WTO.

- За оцінками WTO, обсяг світової торгівлі товарами зросте на 8% р/р у 2021 році після зниження на 5.3% р/р за результатами 2020 року

Це підсилило зростання світових цін на соняшникову олію, спровокованого обмеженою пропозицією

Світові ціни на олійні, дол./т

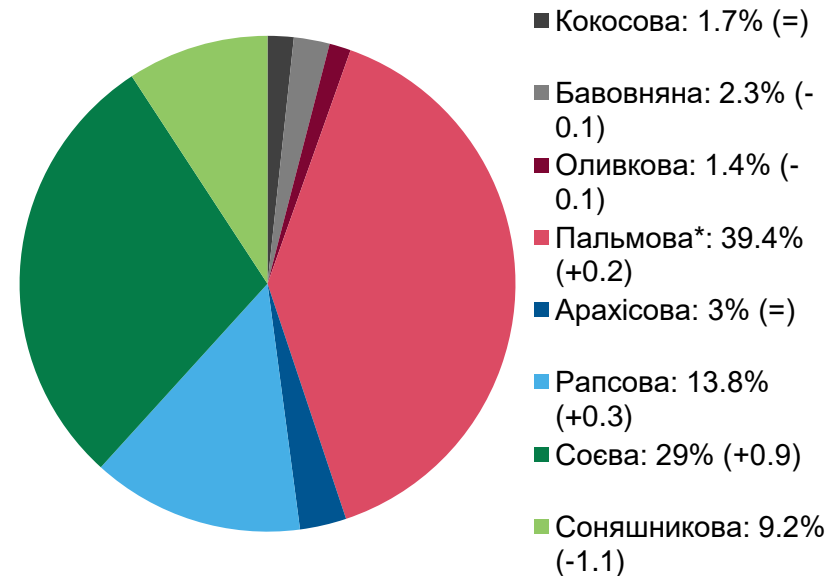

Джерело: Світовий банк.

Факторами були:

- скорочення запасів соняшнику у світі (USDA)
- зростання цін на соєву та пальмову олії через підвищений попит та негативні погодні умови в Латинській Америці
- введення обмежень Україною та РФ
- збільшення попиту на сою для переробки у США та Китаї

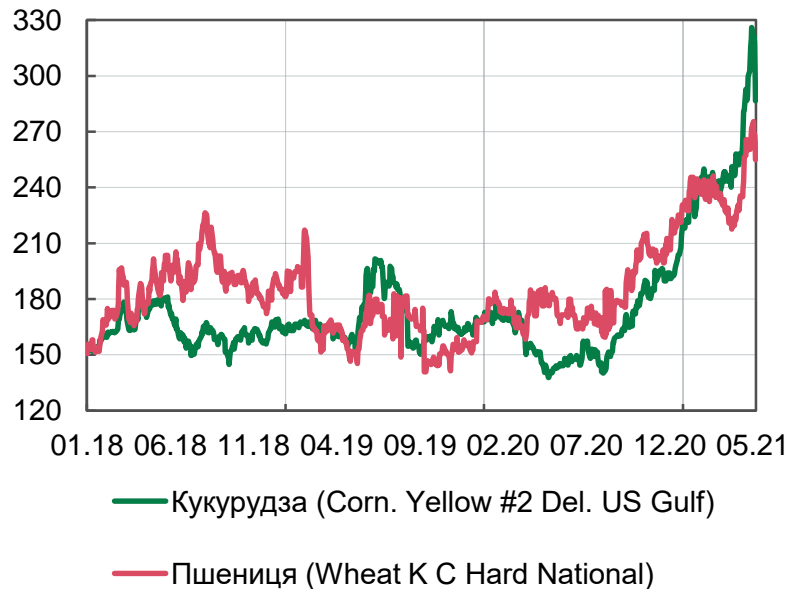
Структура виробництва рослинних олій у світі у 2020/2021 МР, %

*Пальмова та пальмовоядрова олії
У дужках – зміна порівняно з попереднім МР, в.п.
Джерело: USDA, травень 2021.

Фактор недостатньої пропозиції в умовах надмірного попиту виступив також драйвером зростання світових цін на зернові

Світові ціни на пшеницю та кукурудзу, дол./т

Джерело: Refinitiv.

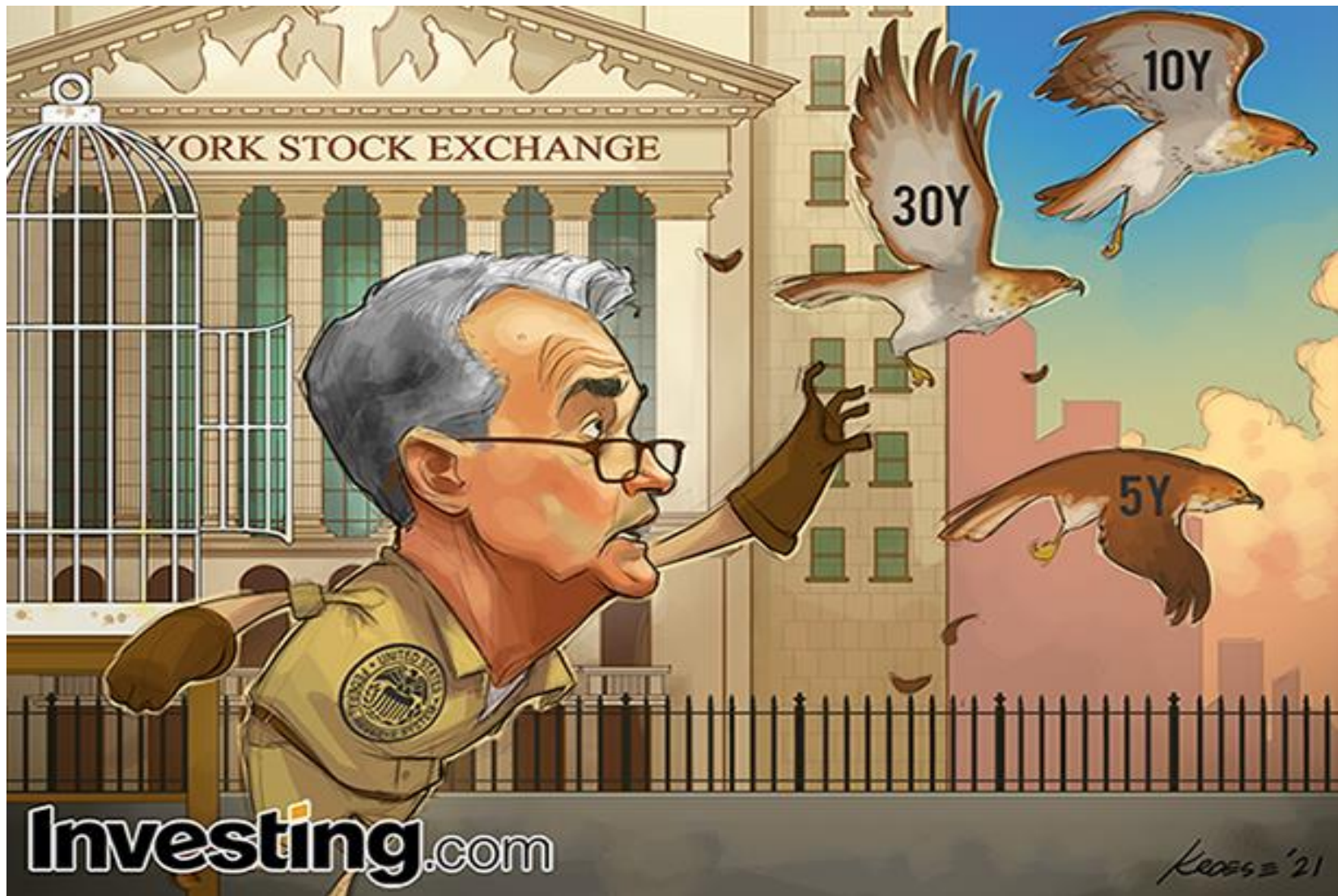
Кукурудза:

- ↑ суттєві втрати другого врожаю Бразилії через посуху
- ↑ дефіцит вологи негативно позначається на логістиці в Аргентині, оскільки судноплавство по річках ускладнено через низький рівень води
- ↑ нижчі від плану темпи посіву в США через погодні умови
- ↑ нарощування тваринництва в ЄС, Азії (насамперед Китаї), Латинській Америці
- ↑ збільшення виробництва етанолу
- ↑ діючі експортні мита в Росії

Пшениця:

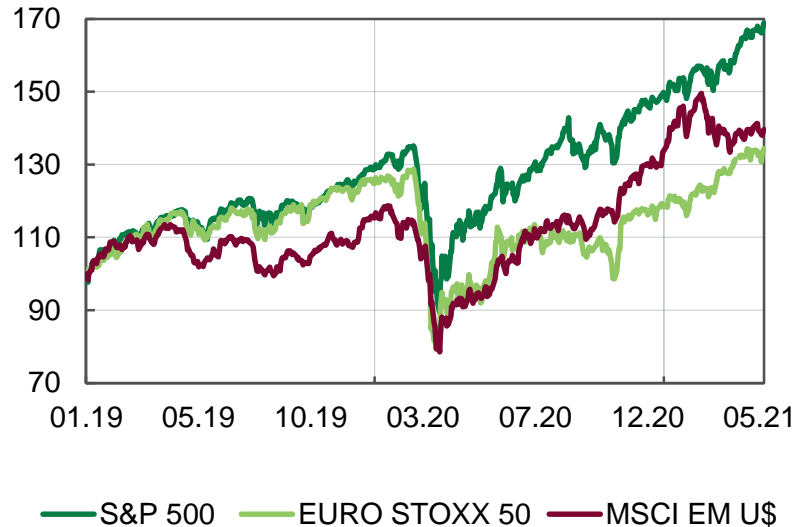
- ↑ продовження посухи в Латинській Америці
- ↑ зростання попиту на фуражну пшеницю, зокрема Китаю
- ↑ відсутність вологи у Франції
- ↑ подвоєння експортних мит Росією, зменшення площ посівів
- ↑ зростання попиту Кореї, Єгипту, Ірану, Філіппін, Пакистану

Зростання дохідності - не привід для паніки

Відновлення глобальної економіки та стрімке зростання світових цін на товари вселили оптимізм фінансовим гравцям

Світові фондові індекси, 01.01.2019=100

Джерело: Refinitiv, Investing.

Дохідність довгострокових казначейських облігацій США, %

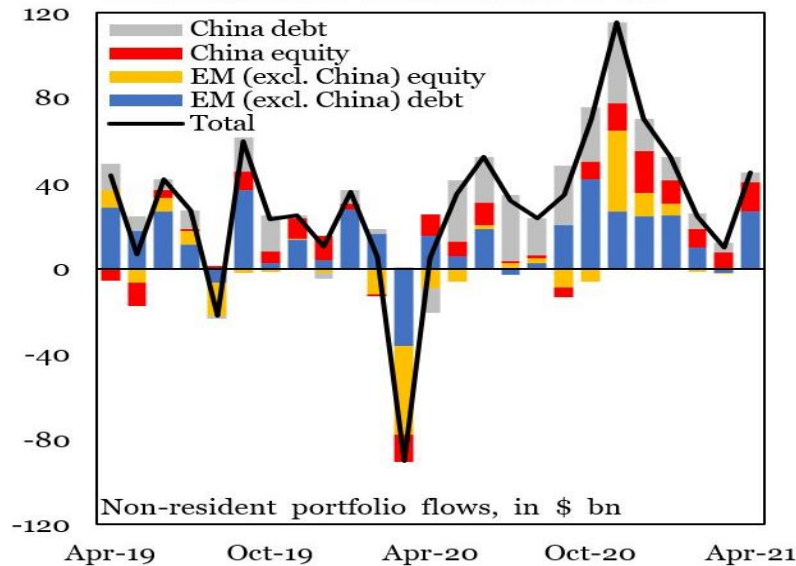
Джерело: ФРБ Сент-Луїса.

- Однак очікуване прискорення інфляції в розвинених країнах через стрімке зростання цін на світових товарних ринках, зокрема природний газ, що може призвести до перегляду монетарної політики ФРС, скорегували індекси
- Довгострокові реальні процентні ставки США залишаються у від'ємній зоні через зростання інфляційних очікувань

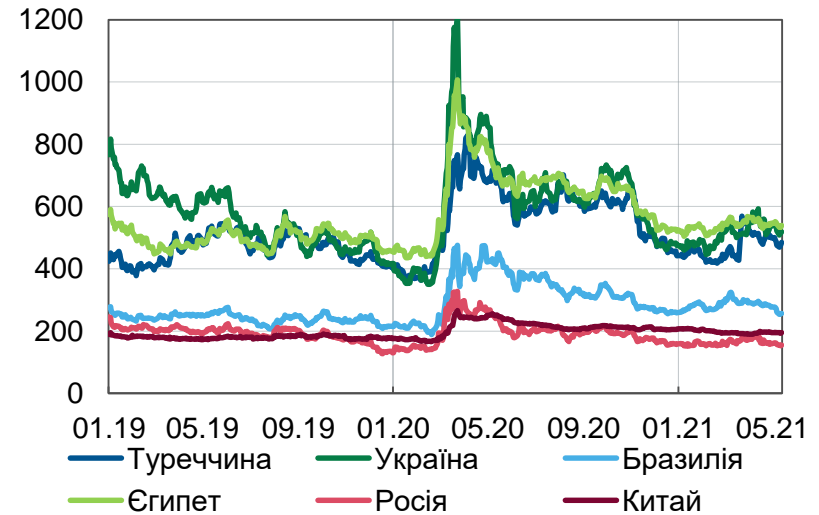
Привабливість активів ЕМ для інвесторів залишилася

Приплив портфельного капіталу до країн ЕМ за класом активів, млрд дол. США

Джерело: Twitter IIF.

J.P.Morgan EMBI spread

Джерело: Bloomberg.

- Обсяги припливу капіталу до країн ЕМ збільшилися у квітні, насамперед, за рахунок боргового капіталу, на який, за оцінками IIF, припадає близько 75% загального обсягу
- Зростання дохідності казначейських облігацій США підвищило привабливість менш популярних серед інвесторів країн ЕМ – так званих “прикордонних ринків” (“frontier markets”)

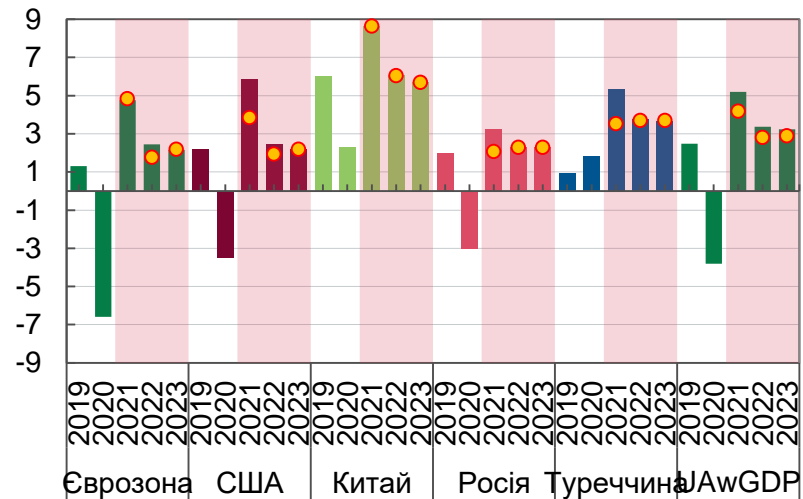
Макроекономічні результати дедалі приємно вражають

Еconomic Surprise Index (глобальний, Citi)

Джерело: Bloomberg, станом на 20.05.2021

Реальний ВВП окремих країн – ОТП України та середньозважений показник (UAWGDP), % р/р

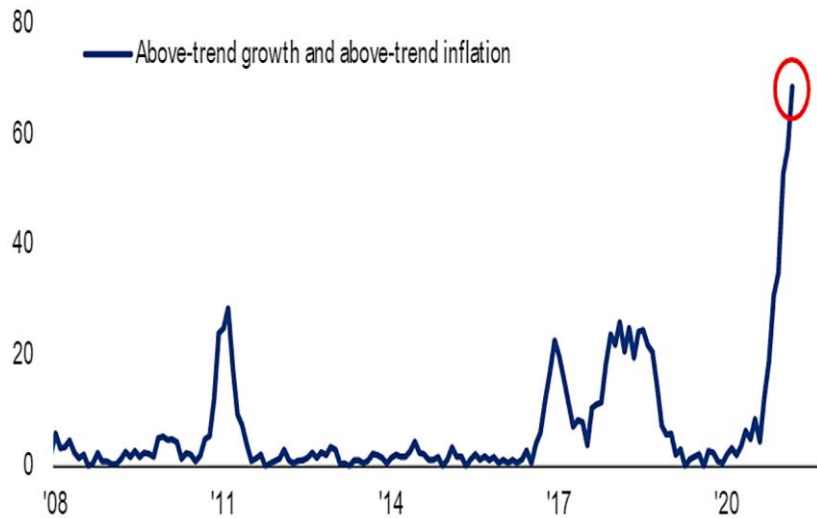
Жовтий кружечок – попередній прогноз

Джерело: Національні статистичні агенції, прогноз та розрахунки НБУ.

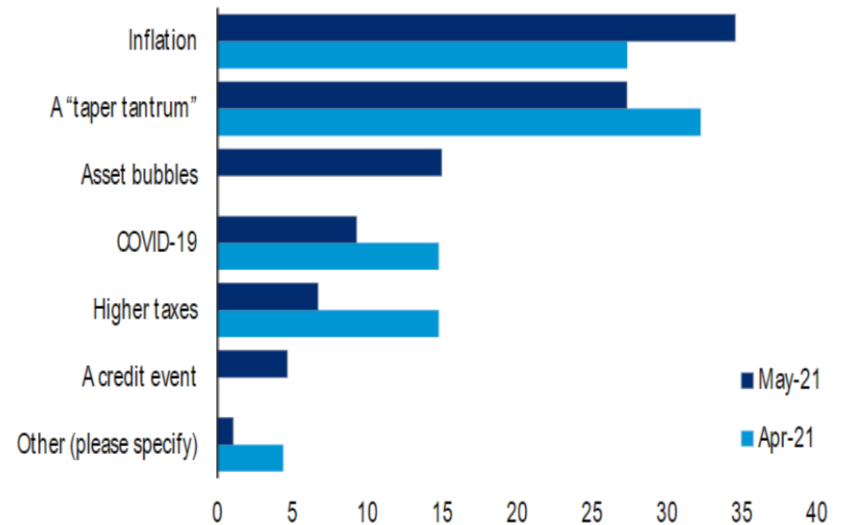
- За такого позитиву очікується, що більшість економік досягнуть докризових рівнів уже наприкінці поточного року

Однак це несе значні ризики, насамперед прискорення інфляції

Очікування зростання ВВП та інфляції

Найбільші ризики за даними опитувань

Джерело: VofA Global Fund Manager Survey, травень 2021.

Джерело: VofA Global Fund Manager Survey.

“Alea jacta est!”

Ю.Цезарь